

Kaposi Krisztina
(ELTE BTK)

**Kölcsönhatás, újraírás és kulturális egymásra rétegződés:
*A Névtelen Comico-Tragoedia és a kora újkori európai irodalom Lázár-drámái***

Előadásomban a *Névtelen Comico-Tragoedia* és a kora újkori európai irodalom Lázár-drámái közötti kapcsolatot vizsgálom.

A Névtelen szerzőtől származó magyar korabarokk dráma látszólag társtalan alkotás a régi magyarországi irodalomban. A darab hazai kontextusát az eddigi kutatás nem tudta egyértelműen meghatározni, s olyan idegen nyelvű alkotást sem sikerült azonosítani, amely a *Comico-Tragoedia* forrásaként szolgálhatott volna. Binder Jenő a darab külföldi párhuzamai után az európai irodalom 16-17. századi Lázár-parabolái között kutatott, kielégítő eredményre azonban nem jutott. Vizsgálódásai óta több, mint száz év telt el, s ez indokoltá teszi a téma ismételt tanulmányozását, a szakirodalom újabb megfigyelésének bevonásával (l. S. L. Wailes angol nyelvű monográfiáját).

A *Comico-Tragoedia* forrását/forrásait, vagy legalábbis megfelelő irodalmi kontextusát keresve valószínűnek látszik, hogy a 2. scéna mintáját valamelyik kora újkori Lázár-parabola szolgáltathatta. A *Comico-Tragoedia* Lázár-jelenetéhez ugyanis egyértelműen hozzá rendelhetőek a drámakör európai képviselői, annak előzményei, valamint még más kapcsolódó Gazdag-Szegény költemények is: ezek a kora újkori Gazdag-Lázár tematikájú alkotások a *Comico-Tragoediának* tartalmilag és műfajilag is fontos előképei, párhuzamai.

Célom, hogy ezeknek az alkotásoknak az áttekintése során rámutassak a drámakör német és latin nyelvű tagjai között fennálló irodalmi kölcsönhatásokra, a konkrét átvételekre, újraírásokra vagy épp a szabadabb mintakövetés megnyilvánulásaira; valamint, hogy egy alapos filológiai-textológiai elemzés során a téma kulturális egymásra rétegződése mellett feltárjam azokat aközös tartalmi, motivikus és nyelvi-stilisztikai sajátosságokat is, amelyek a magyar *Comico-Tragoediában* is megtalálhatók, s európai minta hatására formálódhattak.